

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-12-02/2012

P/12/128

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków

T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44

lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/128 – Wdrażanie innowacji przez szkoły wyższe i parki technologiczne
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Paweł Lipowski, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83772 z dnia 22 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1 – 2)
Jednostka kontrolowana	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków, zwana dalej „Uczelnią” lub w skrócie „PK”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	prof. dr hab. inż. Kazimierz Furtak, Rektor Uczelni (dowód: akta kontroli str. 3 – 4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie stworzenie w latach 2010 – 2012 przez Politechnikę Krakowską warunków sprzyjających transferowaniu innowacji do polskiej gospodarki. Uczelnia przyjęła procedurę ochrony własności intelektualnej i komercjalizacji wyników badań naukowych. Wydatkowała również środki publiczne przekazywane w ramach realizacji różnego rodzaju projektów, przeznaczone na wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, zapewniając trwałość takich projektów. Jednak dotychczasowe przedsięwzięcia nie znalazły odzwierciedlenia w udokumentowanym transferze technologii, a Uczelnia nie uzyskała z tego tytułu istotnych rezultatów ekonomicznych¹. Ocenę efektywności działań Politechniki Krakowskiej w kontrolowanym obszarze utrudnia wieloetapowość oraz złożoność procesu powstawania i wdrażania nowatorskich rozwiązań – specyfika badań naukowych, których czas prowadzenia i ostateczne efekty w postaci transferu do gospodarki mogą być oceniane dopiero po kilku lub kilkunastu latach. Tym samym ostateczna ocena przedsięwzięć podjętych na Uczelni w nowych uwarunkowaniach organizacyjnych stworzonych w latach 2010 – 2012 będzie możliwa w przyszłości.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W okresie objętym kontrolą Uczelnia dysponowała odpowiednim potencjałem naukowo-technologicznym, pozwalającym na realizację badań naukowych w obszarach działania Uczelni. Jakkolwiek rezultaty tych badań nie były wdrażane do polskiej gospodarki. Utworzone w tym celu Centrum Transferu Technologii Uczelni oraz Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości realizowały wyznaczone zadania w obszarze wspierania transferu innowacji, w szczególności prowadząc działalność doradczą, szkoleniową i promocyjną.

Wykazana przez Uczelnię skala wdrożeń wyników badań prowadzonych na Uczelni była znikoma. Uczelnia w niewystarczającym stopniu definiowała projekty badawcze przewidziane do komercjalizacji. Wprawdzie nawiązano współpracę z przedsiębiorcami, jednakże dotychczas nie przyniosła ona oczekiwanych rezultatów. Zawarte porozumienia z instytucjami wspierającymi biznes sprzyjały transferowaniu innowacji, jednak nie zaowocowały wymiernymi efektami.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działalność jednostek Politechniki Krakowskiej w zakresie transferu technologii

Opis stanu faktycznego

Na podstawie art. 86 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym² PK utworzyła w 1997 r. akademickie Centrum Transferu Technologii (zwane dalej w skrócie „CTT”), w formie jednostki ogólnouczelnianej, działającej poza strukturą wydziałową. W okresie objętym kontrolą posiadało ono wyłączne uprawnienia do dokonywania transferu technologii na Uczelni. Prorektor PK ds. nauki p. prof. dr hab. inż. Jan Kazior wyjaśnił, że pozostałe wydziały i jednostki nie konkurowały w tej kwestii z CTT.

CTT działało na podstawie regulaminu organizacyjnego zatwierdzonego przez Senat Uczelni w dniu 15 kwietnia 2011 r., zgodnie, z którym powinno realizować zadania wewnątrzuczelniane oraz świadczyć usługi dla wszelkich podmiotów zewnętrznych o profilu doradczym, informacyjnym, szkoleniowym i promocyjnym w zakresie ochrony własności intelektualnej, transferu technologii, przedsiębiorczości i stymulowania innowacyjności.

Zgodnie z § 3 wskazanego Regulaminu do zadań CTT należało m.in.:

- współpraca z otoczeniem gospodarczym poprzez komercjalizację wyników badań i prac rozwojowych, w szczególności uzyskiwanych na Uczelni oraz transfer technologii;
- promocja i upowszechnienie osiągnięć nauki i techniki w zakresie nowych technologii oraz projektów badawczo-rozwojowych, w szczególności powstałych na PK i udział w ich wdrażaniu;
- inspirowanie tworzenia sieciowych powiązań Uczelni z przedsiębiorstwami;
- promowanie znaczenia ochrony własności intelektualnej oraz prowadzenie spraw komercjalizacji oraz własności intelektualnej uregulowanej w odrębnym akcie prawnym PK;
- prowadzenie ewidencji oraz monitorowanie projektów w ramach Programów Ramowych Unii Europejskiej, składanych przez wszystkie jednostki Uczelni oraz gromadzenie i udostępnianie innym jednostkom PK informacji o tych programach i innych międzynarodowych programach badawczych;
- inicjowanie, inspirowanie oraz udział w opracowywaniu i realizacji krajowych oraz międzynarodowych programów badawczych dla pracowników Uczelni;
- realizacja projektów finansowanych z zewnętrznych źródeł oraz umów z podmiotami gospodarczymi i innymi, w zakresie działalności prowadzonej przez CTT.

Ponadto, CTT powinno współpracować z organami samorządowymi i rządowymi, publicznymi oraz prywatnymi jednostkami naukowymi, stowarzyszeniami i fundacjami w kraju i zagranicą w dziedzinach mających związek z upowszechnianiem i rozwijaniem działań proinnowacyjnych, transferu technologii oraz przedsiębiorczości (§ 7 wskazanego Regulaminu).

(dowód: akta kontroli str. 5 – 42, 80 – 83, 226)

W okresie objętym kontrolą na podstawie uchwały Senatu Uczelni z dnia 27 listopada 2009 r. utworzono Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (zwany dalej w skrócie „AIP”), jako jednostkę ogólnouczelnianą.

Zgodnie z regulaminem AIP, jego celem działania było m.in.:

- promowanie idei przedsiębiorczości w środowisku akademickim Krakowa, w tym promowanie działalności wspomagającej rozwój gospodarki;
- promowanie i wspieranie przedsiębiorczości pracowników, doktorantów, studentów i absolwentów Uczelni, w szczególności wspieranie ich w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej;
- wspieranie tworzenia przez pracowników Uczelni firm współpracujących z PK, w szczególności typu „spin-off”, zgodnie z odrębnymi regulacjami.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 572 (zwana dalej ustawą o szkolnictwie wyższym).

Ponadto, AIP w ramach realizacji swoich zadań powinien współpracować z innymi jednostkami Uczelni, a w szczególności z wydziałami oraz z CTT (§ 1 ust. 3 wskazanego Regulaminu).

(dowód: akta kontroli str. 43-49)

W okresie objętym kontrolą, ze struktury organizacyjnej CTT wyodrębniono stanowisko rzecznika patentowego. Zarządzeniem Rektora PK z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie zmian w Regulaminie Organizacyjnym Uczelni wprowadzono takie stanowisko, które z dniem 1 stycznia 2012 r. zostało przekształcone w dwuosobowy Zespół Rzeczników Patentowych (jednostkę organizacyjną administracji centralnej PK); przy czym jeden z rzeczników Uczelni wykonywał również obowiązki pracownika CTT. Zgodnie z powołanym regulaminem Zespół Rzeczników Patentowych miał realizować m.in. następujące zadania:

- uczestniczyć w ocenach projektów wynalazczych, przygotowywać dokumentację i prowadzić przy merytorycznym udziale twórców postępowanie przed Urzędem Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej dotyczące uzyskiwania i zachowania praw wyłącznych przez PK;
- ewidencjonować zgłoszenia przedmiotów własności przemysłowej na Uczelni, uzyskane prawa wyłączne oraz przechowywać dokumenty patentowe i świadectwa ochronne udzielone na rzecz PK;
- prowadzić sprawy z zakresu komercjalizacji i własności intelektualnej według kompetencji określonych w odrębnym regulaminie.

(dowód: akta kontroli str. 10 – 42)

W strukturze organizacyjnej Uczelni wyodrębniono również Centrum Szkolenia i Organizacji Systemów Jakości (zwane dalej w skrócie „CJ”), prowadzące m.in. działalność szkoleniową w zakresie wzmocnienia przedsiębiorczości oraz świadomości w zakresie współpracy nauka-biznes.

(dowód: akta kontroli str. 10 – 42, 314 – 317)

Na Uczelni prowadziło również działalność Międzyuczelniane Centrum Nowych Technik i Technologii Medycznych, które powstało w dniu 04 lutego 2004 r. na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy PK, Akademią Górniczo-Hutniczą im. S. Staszica w Krakowie, Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego. Najważniejsze cele tej jednostki obejmowały m.in. współpracę zespołów naukowo-badawczych współtworzących je uczelni poprzez opracowywanie innowacyjnych rozwiązań oraz wdrażanie nowych biomateriałów i aparatury medycznej. W okresie objętym kontrolą w Centrum opracowano pakiet wykładów i zajęć laboratoryjnych z zakresu hydrodynamiki i hemodynamiki, aparatury medycznej i biomateriałów oraz nanomedycyny dla studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych i kursów specjalizacyjnych. W okresie objętym kontrolą Centrum nie dokonało żadnego transferu innowacyjnych rozwiązań pochodzących z Uczelni.

(dowód: akta kontroli str. 319 – 357)

Prowadząc swoją działalność w 2010 r. CTT osiągnęło przychody w wysokości 6.340,93 tys. zł netto ponosząc koszty w wysokości 5.215,43 tys. zł (z uwzględnieniem środków z roku poprzedniego). W 69% przychody CTT pochodziły ze zrealizowanych projektów (finansowanych ze źródeł zewnętrznych), w ok. 7% z dotacji Uczelni (przeznaczonej na finansowanie kosztów zatrudnienia pięciu pracowników CTT oraz dwóch rzeczników patentowych z ogólnej liczby 24 pracowników CTT), w ok. 1% z działalności komercyjnej, a w pozostałym zakresie z tzw. narzutów Uczelni oraz zwrotów środków ze zrealizowanych projektów. Na przychody z działalności komercyjnej składały się środki otrzymane z tytułu wydania ośmiu opinii o technologii, udziału w organizacji pięciu konferencji (przygotowanie materiałów i wygłoszenie wykładów), opłat za udział 42 podmiotów w szkoleniach, świadczenia usług doradczych dla jednego przedsiębiorcy. Przychody z tytułu działalności komercyjnej osiągnięte przez CTT wyniosły ogółem 55,63 tys. zł, a koszty jej prowadzenia 30,99 tys. zł.

W 2011 r. CTT osiągnęło przychody w wysokości 4.771,12 tys. zł netto, ponosząc koszty w wysokości 3.740,25 tys. zł (z uwzględnieniem środków z roku poprzedniego). W 63% przychody CTT pochodziły z projektów realizowanych przez CTT, w ok. 8% z dotacji Uczelni

(przeznaczonej na finansowanie kosztów zatrudnienia pięciu z ogólnej liczby 24 pracowników CTT), w ok. 1% z działalności komercyjnej, w tym wydania siedmiu opinii o technologii, organizacji sześciu szkoleń dla podmiotów zewnętrznych oraz świadczenia usług doradczych dla jednego przedsiębiorcy, a w pozostałym zakresie z tzw. narzutów Uczelni.

W 2012 r. (według stanu na dzień 30 września) CTT osiągnęło przychody w wysokości 3.034,83 tys. zł netto, ponosząc koszty w wysokości 2.345,67 tys. zł (z uwzględnieniem środków z roku poprzedniego). W 56% przychody CTT pochodziły z projektów realizowanych przez CTT, w ok. 9% z dotacji Uczelni (przeznaczonej na finansowanie kosztów zatrudnienia pięciu oraz dofinansowanie kosztów wynagrodzeń trzech pracowników CTT z ogólnej liczby 23 pracowników CTT), w ok. 1% z działalności komercyjnej, w tym wydania jednej opinii o technologii, organizacji trzech szkoleń dla podmiotów zewnętrznych oraz udziału 13 podmiotów w szkoleniach.

(dowód: akta kontroli str. 84 – 100)

W okresie objętym kontrolą – przy udziale CTT – Uczelnia zawarła 21 grudnia 2010 r. z Niras Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie jedną umowę o komercjalizację technologii (umowę licencyjną). Przedmiotem umowy było udzielenie odpłatnej licencji na korzystanie z oprogramowania „*net.BUD System zarządzania dokumentacją projektową inwestycji*”, służącego do zarządzania i wymiany dokumentacji projektowej pomiędzy stronami inwestycji (inwestor, projektanci, wykonawcy, zarządzający), z przeznaczeniem do obsługi jednej inwestycji. Licencja została udzielona na okres roku za wynagrodzeniem w wysokości 2,44 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 198 – 203)

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości realizując swoje zadania prowadził działalność szkoleniową i doradczą poświęconą tematyce zakładania i prowadzenia własnej działalności oraz możliwościom pozyskania dofinansowania na ten cel, wykonywał analizy dotyczące wdrożenia lub rozwoju produktu (technologii) dla pięciu przedsiębiorców, przekazał jednorazowe dotacje na łączną kwotę 800 tys. zł na założenie działalności gospodarczej dla 20 przedsiębiorców. Środki finansowe na realizację tych przedsięwzięć AIP pozyskiwał m.in. ze środków ministra właściwego ds. gospodarki.

W okresie objętym kontrolą zostały założone trzy firmy przy wsparciu AIP. W jednym przypadku, Uczelnia była udziałowcem takiej firmy (posiadając 50% udziałów), jako spółki typu „*spin-off*”, pokrywając je w całości wkładem niepieniężnym w postaci projektu układu do wytwarzania energii elektrycznej dla małych elektrowni wodnych, wykonanego przez Instytut Elektromechanicznych Przemian Energii Uczelni. W dniu 24 października 2012 r. udziały PK w wysokości 25 tys. zł zostały umorzone. Powyższa decyzja wynikała ze zmiany koncepcji funkcjonowania tzw. spółek odpryskowych na PK, „*które mają być w całości własnością Uczelni i służyć realizacji idei zarządzania własnością intelektualną*”. Pozostałych dwóch przedsiębiorców korzystało z usług w obszarze inkubacji AIP, obejmujących obsługę prawną i organizacyjno-administracyjną.

(dowód: akta kontroli str. 183 – 187)

Ocena cząstkowa

NIK ocenia pozytywnie działania organizacyjne podjęte przez Uczelnię w latach 2010 – 2012 dla stworzenia odpowiednich warunków sprzyjających promocji, edukacji i wdrażaniu osiągnięć naukowo-badawczych do gospodarki. Na pozytywną ocenę zasługuje utworzenie CTT i AIP oraz wykonywanie przez nie zadań określonych przez władze Uczelni.

2. Wspieranie innowacji i wdrażania nowych technologii

2.1 Definiowanie projektów badawczych i patentów przewidzianych do komercjalizacji

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Uczelnia starała się o realizację projektów badawczych, które, w jej ocenie, mogłyby być w przyszłości komercjalizowane. W poszczególnych latach realizowano (wieloletnie) projekty rozwojowe i celowe w liczbie: 39 w 2010 r., 26 w 2011 r.

i 22 w 2012 r. We wskazanym okresie zakończono realizację ogółem 29 projektów rozwojowych oraz ośmiu projektów celowych o łącznej wartości 9.637 tys. zł.

Uczelnia dysponowała środkami na finansowanie projektów celowych w wysokości: 1.370,67 tys. zł w 2010 r., 307,5 tys. zł w 2011 r. i 110,7 tys. zł w 2012 r., natomiast na realizację projektów rozwojowych w wysokości – odpowiednio: 8.151,56 tys. zł, 13.704,21 tys. zł i 8.627,65 tys. zł. Na projekty zamawiane (realizowane tylko w 2010 r.) przeznaczono środki w wysokości 115 tys. zł (łącznie cztery projekty). Ogółem na wszystkie zakończone w okresie objętym kontrolą tego typu projekty, PK otrzymała środki w wysokości 32.288,79 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 80 – 83, 101 – 107)

Działający w ramach CTT (roboczy) zespół ds. komercjalizacji w 2012 r. dokonał analizy wzorów użytkowych, zgłoszeń patentowych, wynalazków i wyników prac badawczych, wnioskowanych do ochrony patentowej w latach 2010 – 2012 i spośród nich zidentyfikował 10 „*najbardziej obiecujących z punktu widzenia zainteresowania rynkowego oraz możliwości ich wdrożenia*”. Spośród nich dla siedmiu rozwiązań w czasie trwania kontroli przygotowywane były raporty z analizy potencjału komercyjnego technologii, zawierające m.in. analizę rynku, która ma określić potencjalnych nabywców, konkurentów oraz „*szanse i bariery wejścia na rynek*”. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie zdołano opracowywać tych dokumentów, a w okresie wcześniejszym takie raporty nie były wykonywane.

(dowód: akta kontroli str. 192 – 194)

Ponadto, w przyjętej na Uczelni pragmatyce postępowania, ocena możliwości komercjalizacji z punktu widzenia zapotrzebowania rynku na dany projekt wynalazczy lub „*know-how*” (wynik pracy intelektualnej dokonanej na PK) odbywała się w ramach prac doraźnych, tzw. zespołów technicznych (w jego skład wchodził m.in. Prorektor PK ds. nauki, przedstawiciele CTT i AIP oraz rzecznik patentowy). W przypadku dokonania przez ten zespół oceny pozytywnej m.in. w zakresie potencjalnej możliwości komercjalizacji przystępowano do opracowywania dokumentacji związanej ze zgłoszeniem patentowym.

(dowód: akta kontroli str. 50 – 79)

Uczelnia lub jej pracownicy zgłaszali do Urzędu Patentowego RP wynalazki i wzory przemysłowe (użytkowe), celem ich objęcia ochroną patentową. W 2010 r. PK dokonała – za pośrednictwem rzecznika patentowego – 17 zgłoszeń do tego Urzędu (dla pięciu wzorów użytkowych i 12 patentów), w 2011 r. także 17 zgłoszeń (dla trzech wzorów użytkowych i 14 patentów), a w 2012 r. (do dnia 31 października) 14 zgłoszeń (dla trzech wzorów użytkowych i 10 patentów oraz dla jednego prawa z rejestracji wspólnotowego wzoru przemysłowego).

(dowód: akta kontroli str. 108 – 116)

Ponadto, komórki organizacyjne Uczelni dokonywały zgłoszeń patentowych samodzielnie (bez pośrednictwa rzecznika patentowego). W 2011 r. dokonano dziewięciu takich zgłoszeń, a w 2012 r. (do dnia 31 października) pięciu zgłoszeń (jednostką zgłaszającą we wszystkich tych przypadkach był Instytut Chemii i Technologii Nieorganicznej Wydziału Inżynierii i Technologii Chemicznej PK). Zespół Rzeczników Patentowych PK nie posiadał wiedzy o realizacji ochrony patentowej na Uczelni w 2010 r. przez zewnętrzne kancelarie patentowe.

(dowód: akta kontroli str. 117 – 119, 195)

W 2010 r. uzyskano dziewięć decyzji ws. ochrony patentowej (dla siedmiu zgłoszeń patentowych i dwóch wzorów użytkowych), z czego w trzech przypadkach taka ochrona wygasła w skutek niewniesienia opłaty (zgłoszenia pochodziły z lat 2003 – 2008). W 2011 r. uzyskano 11 decyzji ws. ochrony patentowej (dla ośmiu zgłoszeń patentowych i trzech wzorów użytkowych; zgłoszenia pochodziły z lat 2003 – 2010). W 2012 r. (do dnia 31 października) uzyskano 13 decyzji ws. ochrony patentowej (dla siedmiu zgłoszeń patentowych i sześciu wzorów użytkowych; zgłoszenia pochodziły z lat 2003 – 2010).

Na dzień 31 października 2012 r. na rzecz Uczelni było objętych ochroną patentową 26 patentów na wynalazki oraz 10 praw ochronnych na wzory użytkowe. Prorektor PK

ds. nauki prof. dr hab. inż. Jan Kazior wyjaśnił, że Uczelnia nie wnosi opłat za kolejne okresy ochrony patentowej, ponieważ w przypadku zainteresowania patentem partnera przemysłowego, to jednostka dysponująca prawem do patentu ponosi koszty przedłużenia ochrony patentowej.

(dowód: akta kontroli str. 120 – 123, 318 – 357)

2.2. Tworzenie warunków do transferu wiedzy i technologii

Na Uczelni nie przeprowadzano audytów technologicznych, które mogłyby pozwolić na identyfikację potencjału komercjalizacyjnego wyników badań prowadzonych na poszczególnych wydziałach Uczelni.

CTT – w ramach Projektu finansowanego przez ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego³: „*Wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej*”, realizowanego od 8 grudnia 2006 r. do 31 grudnia 2007 r. – prowadziło od 2008 r. bazę ofert Uczelni dla przemysłu: „*Science to business*”, jako „swoistą ofertę technologiczną PK” (kwota dofinansowania wyniosła 167 tys. zł, wkład własny CTT wyniósł 26 tys. zł, przy czym koszt utworzenia tej bazy wyniósł 149,89 tys. zł).

Dzięki tej bazie CTT ankietowała od 2011 r. jednostki Uczelni pod kątem możliwości wykonania określonych prac zleconych od przedsiębiorstw w zakresie badań i rozwoju (identyfikując potencjał komercjalizacyjny).

Baza ta składała się z modułów dotyczących:

- ekspertów: informacje o pracownikach PK posiadających doświadczenie w realizacji ekspertyz dla przemysłu w poszczególnych dziedzinach (ze wskazaniem listów referencyjnych);
- laboratoria: informacje o dostępnej na Uczelni aparaturze oraz rodzaju wykonywanych na niej badań i analiz (ze wskazaniem uzyskanych certyfikatów i listów referencyjnych);
- projektach: informacje o projektach badawczo-rozwojowych i przedsięwzięciach innowacyjnych realizowanych na PK finansowanych ze źródeł zewnętrznych (dane o celach i osiągniętych efektach projektów);
- ofertach technologicznych: informacje o wynikach projektów badawczych prowadzonych na PK, które mogą znaleźć zastosowanie w przemyśle wraz z opisem oferowanych technologii, aktualnym etapem zaawansowania prac badawczych, sposobu ochrony praw własności intelektualnej oraz dziedzinę przemysłu, w której można wykorzystać wyniki.

Baza była dostępna w wersji internetowej (<http://www.s2b.transfer.edu.pl>), na płytach CD oraz w wersji papierowej („Katalog ofert”).

Na koniec 2010 r. baza zawierała 171 specjalistycznych ofert współpracy z Uczelni, na koniec 2011 r.: 172 oferty: 49 ekspertów, 58 technologii (patentów, zgłoszeń patentowych i ofert technologicznych), 26 realizowanych projektów i 39 możliwości przeprowadzania badań w laboratoriach PK. Na podstawie przedstawionego w tej bazie opisu, obejmującego m.in. charakterystykę technologii (stan rozwoju i opis stanu własności intelektualnej) podmiot zainteresowany współpracą mógł złożyć swoje zapytanie (wskazywano preferowaną „poszukiwaną formę współpracy”).

W okresie od 2010 r. do maja 2012 r. w ramach tej bazy złożono m.in. 233 zapytań, z czego 135 zostało uznanych za zamknięte (w tym 31 zapytań zakwalifikowano, jako ich pozytywne załatwienie (23%), tj. w szczególności przekazanie danych kontaktowych do pracowników Uczelni mogących podjąć współpracę z podmiotem korzystającym z bazy.

(dowód: akta kontroli str. 80 – 83, 192 – 194, 204 – 225, 297)

CTT Uczelni, jako „*jedyne w województwie małopolskim*” prowadziło tzw. działalność „*one-stop shops*” poprzez skupienie w jednym miejscu komplementarnych działań na płaszczyźnie regionalnej, realizując tzw. projekty sieciowe, finansowane ze środków zewnętrznych (omówione w pkt 4 niniejszego wystąpienia):

³ Zwanego dalej w skrócie „MNiSW”.

- Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Ramowych Badań i Rozwoju Unii Europejskiej (w ramach Siódmego Programu Ramowego; akredytowany przez MNiSW od 1999 r.), w ramach, którego pracownicy CTT udzielali informacji oraz porad przedsiębiorcom, naukowcom, instytucjom naukowym i nienaukowym na temat możliwości podjęcia współpracy międzynarodowej w dziedzinie badań i rozwoju oraz aspektów prawnych i własności intelektualnej w projektach, w szczególności w formie szkoleń, warsztatów, dni informacyjnych i konferencji;
- Regionalne Centrum Informacji dla Naukowców „Euraxess” (akredytowane przez MNiSW oraz Komisję Europejską), obejmujące swym zasięgiem teren Małopolski i Podkarpacia, a którego celem było wspieranie naukowców w rozwijaniu kariery naukowej;
- „Małopolski Ośrodek Przekazu Innowacji sieci „Enterprise Europe Network” (akredytowany przez Komisję Europejską od 1997 r., zwany dalej Projektem „Enterprise Europe Network”), wspierając działalność lokalnych firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, dla zwiększenia konkurencyjności i innowacyjności takich firm. W 2010 r. CTT pełniło funkcję koordynatora konsorcjum „Enterprise Europe Network Polska”;
- Regionalny Punkt Konsultacyjny w Małopolsce (akredytowany przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości⁴ od 2005 r., jako punkt konsultacyjny, od 2012 r., jako tzw. punkt wiodący dla Małopolski) w ramach „Krajowego Systemu Usług” dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą⁵;
- „Małopolski Punkt Informacji Europejskiej *Europe Direct*” (akredytowany przez Komisję Europejską od 2009 r.), świadczący usług informacyjne dotyczące funkcjonowania Unii Europejskiej;
- działalność promocyjną w postaci organizacji „Małopolskiej Nocy Naukowców” oraz „Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości” (w ramach współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego odpowiednio: od 2007 r. i 2011 r.).

(dowód: akta kontroli str. 298)

CTT w 2010 r. zrealizowało pięć międzynarodowych (w tym cztery w ramach Projektu „Enterprise Europe Network”) oraz pięć krajowych transferów technologii (w ramach Projektu „Rozwój usług doradczych o charakterze proinnowacyjnym świadczonych przez ośrodki Krajowej Sieci Innowacji”⁶). CTT przeprowadziło także 66 audytów technologicznych (42 w ramach w ramach Projektu „Enterprise Europe Network” oraz 24 w ramach Projektu „KSI”).

W 2011 r. CTT przeprowadziło siedem międzynarodowych oraz cztery krajowe transfery technologii (w ramach ww. Projektów) oraz 35 audytów technologicznych.

Natomiast w 2012 r. (do dnia 31 października) w ramach Projektu „Enterprise Europe Network” CTT przeprowadziło dwa międzynarodowe transfery technologii (dodatkowo jeden nie został zakończony) oraz 35 audytów technologicznych.

Wszystkie wskazane transfery dotyczyły przekazywania technologii, powstałych poza PK, między różnymi przedsiębiorcami z terenu Małopolski (zgodnie z założeniami projektów, zakładającymi koncentrację na wsparcie sektora małych i średnich przedsiębiorców).

(dowód: akta kontroli str. 124 – 126, 226 – 259)

Świadcząc usługi doradcze o charakterze komercyjnym w okresie objętym kontrolą CTT zlecało wykonywanie opinii o innowacyjności danej technologii dla podmiotów zewnętrznych. W 2010 r. CTT zleciło wykonanie ośmiu takich opinii, w 2011 r. siedmiu, a w 2012 r.: jednej (do dnia 31 października). Łączna wartość zawartych w tym celu umów wyniosła – odpowiednio: 39,05 tys. zł, 57,02 tys. zł i 1,23 tys. zł, co dało przychody Uczelni – odpowiednio: 18,62 tys. zł, 27,74 tys. zł i 0,59 tys. zł. Opinię taką sporządzał pracownik naukowy wybranej specjalności (w ponad 80% przypadkach był to pracownik PK), działając, jako podwykonawca umowy zawieranej przez CTT z kontrahentem.

(dowód: akta kontroli str. 84 – 87)

⁴ Zwaną dalej w skrócie „PARP”.

⁵ Zwany dalej w skrócie „Projektem KSI”.

CTT prowadziło również działalność usługową w postaci świadczenia:

- usług informacyjnych m.in. na temat rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, zarządzania przedsiębiorstwem oraz zasad przygotowania i rozliczania wniosków o udzielenie dotacji (w 2010 r. zrealizowano usługi dla 1 629 osób, z czego 18% z sektora nauki, 11% z sektora gospodarki i 71% dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą; w 2011 r. dla 1 784 osób, z czego 26% z sektora nauki, 61% z sektora biznesu i 13% z innych sektorów);
- usług szkoleniowych (w 2010 r. przeprowadzono 58 szkoleń dla 1 299 osób, z czego 63% z sektora nauki i 27% z sektora gospodarki; w 2011 r. przeprowadzono 42 szkolenia dla 1 410 osób, z czego: 70% z sektora nauki, 22% z sektora gospodarki i 8% dla kategorii „pozostałych osób”), w tym cykliczne konferencje „Nauka dla Biznesu” (od 2007 r.) oraz tzw. spotkania biznesowe (67 w 2010 r. i 97 w 2011 r.);
- usług doradczych o charakterze ogólnym w tym dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, jednostek naukowo-badawczych oraz w zakresie praw własności intelektualnej (bezpłatnych i o charakterze odpłatnym).

Ponadto, realizując projekty finansowane ze środków zewnętrznych (opisane w pkt 4 wystąpienia), w 2010 r. CTT przeprowadziło konkurs promujący innowacyjność naukową wśród społeczności akademickiej Uczelni w ramach Projektu „Młody naukowiec – kreator rzeczywistości gospodarczej”, finansowanego z programu MNiSW „Kreator innowacyjności – wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej”.

W latach 2010 – 2012 CTT przeprowadziło także kolejne edycje konkursu na najbardziej innowacyjne przedsiębiorstwo Małopolski dla małych i średnich przedsiębiorstw „Innovator Małopolski” (realizowanego od 2006 r.). Konkurs poprzez wyróżnianie dobrych przykładów miał promować nowatorskie podejście do biznesu i kreować wizerunek województwa małopolskiego, jako miejsca przyjaznego innowacjom i nowym technologiom. Jego celem była promocja innowacyjności w działalności gospodarczej w województwie małopolskim, wspieranie rozwoju firm poprzez promowanie przedsiębiorstw wdrażających innowacyjne rozwiązania, poprawa wizerunku regionu i jego firm poprzez promocję dobrych przykładów.

Ponadto, CTT prowadziło działania z zakresu popularyzacji i promocji komercjalizacji wyników badań naukowych poprzez publikację: katalogów ofert (dotyczących współpracy nauki z przemysłem), poradników (komercjalizacja wyników badań naukowych) i przewodników (skutecznego wykorzystania, upowszechniania wyników projektów badawczych i wdrożeniowych), wydawanie filmów promocyjnych. Promocja działalności CTT odbywała się w ramach targów branżowych m.in. poprzez organizację stoisk wystawowych.

(dowód: akta kontroli str. 298)

Na Uczelni przyjęto regulację prawną dla stworzenia warunków do transferu, technologii i rezultatów badań naukowych. Zarządzeniem z dnia 25 stycznia 2010 r. Rektor PK wprowadził Regulamin ochrony i korzystania z własności intelektualnej na Uczelni, obowiązujący od dnia 01 lutego 2010 r. Zarządzeniem z dnia 2 czerwca 2011 r. uzupełniając wskazany regulamin, Rektor PK wprowadził instrukcję postępowania w sprawach związanych z rozliczaniem korzyści uzyskanych przez Uczelnię z pracowniczych wyników prac intelektualnych obejmujących projekty wynalazcze i „know-how” PK.

(dowód: akta kontroli str. 132 – 182)

Wskazane akty prawne zostały uchylone w dniu 23 marca 2012 r. w związku z uchwaleniem przez Senat PK, na podstawie art. 86c ustawy o szkolnictwie wyższym, regulaminu zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi, prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych na Uczelni. Przyjęcie tej regulacji odbyło się z pięciomiesięcznym opóźnieniem w stosunku do terminu wyznaczonego w art. 38 ustawy z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw⁷, w związku z art. 1 pkt 66 tej ustawy.

⁷ Dz. U. Nr 84, poz. 455 z późn. zm.

Zgodnie z § 1 tego Regulaminu, uchwalony on został w celu:

- zapewnienia właściwej ochrony wyników działalności twórczej pracowników Uczelni;
- stworzenia warunków ułatwiających uzyskanie praw własności intelektualnej obejmujących wyniki działalności twórczej pracowników PK;
- jednoznacznego określenia praw i obowiązków w zakresie ochrony i korzystania z własności intelektualnej na Uczelni;
- zwiększenia korzyści związanych z komercjalizacją i korzystaniem ze stworzonej przez pracowników PK własności intelektualnej.

Wskazany regulamin określał m.in.:

- 1) prawa i obowiązki Uczelni, pracowników oraz studentów i doktorantów w zakresie ochrony oraz korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych, a także praw własności przemysłowej;
- 2) zasady wynagradzania twórców, zgodnie, z którymi m.in. korzyści z przysługujących Uczelni praw majątkowych do wyników powstałych w ramach wykonywania przez ich twórców obowiązków pracowniczych, pomniejszone o koszty o ich uzyskania, dzielone są według zasady: 50% dla twórcy, 35% dla jednostki organizacyjnej, w której zostało dokonane rozwiązanie naukowo-techniczne oraz 15% na rzecz funduszu wspierania innowacyjności prorektora PK ds. nauki (§ 7 ust. 2 wskazanego Regulaminu).
Wypłaty wynagrodzeń dla twórców pracowniczych wyników prac intelektualnych powinny być dokonywane na podstawie zawieranej z każdym twórcą umowy. Korzyści z projektu wynalazczego lub „know-how” Uczelni, dzielone być powinny mając na uwadze stosowanie rozwiązania (materialne urzeczywistnienie), wykonywania prawa przez PK (licencja lub inne odpłatne udostępnienie prawa osobie trzeciej lub dochodzenie roszczeń) lub udziału Uczelni w korzyściach uzyskiwanych z rozwiązania wspólnego z podmiotem zewnętrznym. Wynagrodzenie dla twórcy ma nie obejmować świadczeń należnych mu od Uczelni z tytułu pełnienia nadzoru autorskiego nad wdrażaniem projektu, sporządzenia dokumentacji technicznej przydatnej do stosowania projektu, zwrotu kosztów poniesionych w związku z dokonaniem, oceną i realizacją Projektu (spraw regulowanych odrębnymi umowami).
- 3) zasady i procedury komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych, zgodnie, z którymi m.in. komercjalizacja wyników dokonywana jest w PK w drodze sprzedaży lub licencjonowania praw albo zakładania spółek „spin off”, a wszystkie sprawy związane z tworzeniem, obejmowaniem udziałów i funkcjonowaniem spółek Uczelnia wykonuje przez spółkę celową. Taką spółkę tworzy Rektor Uczelni za zgodą Senatu, a do jej zadań należy obejmowanie udziałów w spółkach kapitałowych, w tym w spółkach „spin-off” lub tworzenie spółek, które powstają w celu wdrożenia wyników badań naukowych lub prac rozwojowych prowadzonych na PK (§ 34 ust. 1 i 2 Regulaminu). Zgodnie z § 35 ust. 1 i 2 Regulaminu kierownicy wszystkich jednostek organizacyjnych Uczelni lub pracownicy będący twórcami zobowiązani są kierować do CTT lub spółki celowej wnioski o komercjalizację wraz ze wstępną oceną atrakcyjności wdrożeniowej (poziomu zdolności komercjalizacji, jako oferty rynkowej) oraz wskazaniem sektorów rynku (branż), a w miarę możliwości również konkretnych podmiotów, potencjalnie zainteresowanych wdrożeniem. Na tym etapie powinna być również dokonywana ocena poziomu zdolności komercjalizacyjnej danego rozwiązania naukowo-technicznego.
- 4) postępowanie w sprawach ochrony patentów wynalazczych i know-how Uczelni, w ramach, którego Prorektor ds. nauki PK podejmować ma decyzję w sprawie przydatności projektu wynalazczego dla Uczelni, tj.:
 - przyjęciu i ochronie rozwiązania w Urzędzie Patentowym RP lub
 - przyjęciu i ochronie rozwiązania tajemnicą, jako know-how Uczelni (przez właściwego kierownika jednostki organizacyjnej) lub
 - przyjęciu i opublikowaniu rozwiązania w wydawnictwie PK (tzw. publikacja defensywna) lub
 - odmowy przyjęcia zgłoszenia (§ 32 Regulaminu).

(dowód: akta kontroli str. 50 – 79)

Uczelnia oferowała udogodnienia naukowcom pragnącym wdrożyć wyniki swoich badań w postaci organizacji przez CTT ww. konkursu „Młody naukowiec – kreator rzeczywistości gospodarczej” na wynik badawczy o najwyższym potencjale wdrożeniowym i rynkowym.

Laureaci konkursu w ramach nagrody otrzymywali wsparcie działań związanych z komercjalizacją (I edycja odbyła się w 2010 r., II edycja rozpoczęła się w 2012 r. i obejmowała będzie także 2013 r.). Ponadto, Rektor PK miał możliwość przyznania nagrody dla autora najwartościowszego wdrożenia za ostatni rok, jak również pracownicy naukowo-dydaktyczni uczestniczący w projektach badawczych o wartości powyżej 300 tys. zł mogli ubiegać się o zniżkę pensum dydaktycznego.

Prorektor Uczelni ds. nauki prof. dr hab. inż. Jan Kazior wyjaśnił, że w okresie objętym kontrolą Rektor PK nie przyznał nagrody dla autora najwartościowszego wdrożenia, ponieważ brak było zgłoszeń wnioskodawców.

(dowód: akta kontroli str. 80 – 83, 319 – 357)

Prorektor ds. Nauki Uczelni prof. dr hab. inż. Jan Kazior wskazał, że główną barierą utrudniającą transfer nowych technologii do gospodarki jest niewielka świadomość (pracowników) możliwych korzyści wynikających ze wzajemnej współpracy nauki i podmiotów gospodarczych, a badania naukowe rzadko są prowadzone pod kątem potencjalnej komercjalizacji ich wyników. Ponadto, Prorektor wskazał, że centra transferu technologii starają się budować system współpracy przemysłu z nauką, co jednak nie jest łatwym zadaniem, a w Polsce nadal brak jest instytucjonalnych mechanizmów, które stymulowałyby współpracę na styku nauka-gospodarka i tym samym wdrażanie wynalazków.

(dowód: akta kontroli str. 196 – 197)

Z kolei Dyrektor CTT p. Jadwiga Widziszewska wskazała m.in. następujące bariery utrudniające transfer nowych technologii do gospodarki:

- niska świadomość ogółu naukowców, co do potrzeby komercjalizacji;
- brak bodźców motywujących kadrę naukową do realizacji prac wdrożeniowych;
- fakt, że opatentowane wynalazki nie posiadają wartości rynkowej;
- niewystarczająca wymiana informacji pomiędzy naukowcami a pracownikami CTT w zakresie zasobów i ofert dotyczących komercjalizacji i transferu technologii;
- trudności w pozyskaniu wykwalifikowanej kadry zajmującej się komercjalizacją i transferem technologii.

(dowód: akta kontroli str. 192 – 194)

Jak wyjaśnił Prorektor PK ds. nauki prof. dr hab. inż. Jan Kazior, w celu bardziej skutecznej komercjalizacji wyników badań, Uczelnia rozważa możliwość powołania spółki celowej z ograniczoną odpowiedzialnością, do której zadań w szczególności należeć będzie obejmowanie udziałów w spółkach kapitałowych, w tym w spółkach „*spin-off*” lub tworzenie spółek, które powstaną w celu wdrożenia wyników badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych na Uczelni.

Ponadto, zgodnie z wyjaśnieniami Prorektora PK ds. nauki, Uczelnia nie utworzyła spółki celowej w okresie objętym kontrolą, ponieważ dopiero nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym stworzyła możliwość utworzenia wspomnianej spółki od 1 października 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 196 – 197, 319 – 357)

Jak stwierdzono, podczas narady z pracownikami PK, przyczynami dotychczasowego nieosiągnięcia wymiernych rezultatów w zakresie transferowania innowacji do gospodarki były uwarunkowania systemowe niezależne od Uczelni oraz przyczyny wewnętrzne. Do uwarunkowań zewnętrznych zaliczono m.in. system ocen osiągnięć naukowych, a także brak dostatecznego zainteresowania podmiotów gospodarczych korzystaniem z potencjału naukowego Uczelni. Do przyczyn niewdrażania wyników badań do gospodarki, wskazanych przez władze Uczelni należy zaliczyć ponadto niewystarczające zidentyfikowanie potrzeb i oczekiwań podmiotów gospodarczych w obszarze innowacji tworzonych na Uczelni, a także brak instrumentów motywujących poszczególne jednostki organizacyjne do podejmowania przedsięwzięć zmierzających do komercjalizacji wyników badań oraz częściowe pokrywanie się kompetencji CTT i AIP. Kolejną przyczyną wewnętrzną to specyfika podejścia większości pracowników Uczelni nienastawionych na komercjalizację wyników własnych badań naukowych.

(dowód: akta kontroli str. 358 – 364)

Ocena cząstkowa

NIK ocenia pozytywnie warunki, jakie stworzyła Uczelnia dla transferu technologii oraz zdefiniowanie, aczkolwiek w ograniczonym zakresie, obszarów badań dających szansę na komercjalizację ich wyników. Dotychczas nie uzyskano jednak wymiernych rezultatów tych działań. NIK ocenia, że działania podejmowane w latach 2011 – 2012 mogą przynieść pozytywne rezultaty w perspektywie kolejnych lat.

3. Współpraca Uczelni z przedsiębiorcami, instytucjami wspierającymi przedsiębiorców na rzecz transferu technologii

Opis stanu faktycznego

CTT posiadała sformalizowane powiązania z podmiotem zarządzającym jednym parkiem technologicznym oraz sześcioma instytucjami wspierającymi (zrzeszającymi) przedsiębiorców, prowadzącymi działalność na terenie województwa małopolskiego, w postaci porozumień o współpracy (zawartych w latach 1999 – 2012 i obowiązujących w okresie objętym kontrolą).

Zakres realizowanej na podstawie zawartych porozumień współpracy dotyczył świadczenia usług doradczych (obsługi osób poszukujących nowych technologii), wzajemnego promowania oferty działalności prowadzonej przez CTT i wskazane instytucje, wspólnej realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych oraz udziału osób reprezentujących te podmioty w przedsięwzięciach szkoleniowych i konkursowych (w tym udział w Kapitulie Konkursu „INNOVATOR MAŁOPOLSKI”).

(dowód: akta kontroli str. 129 – 131)

W ramach czynności kontrolnych NIK wystosowała zapytanie do wszystkich tych podmiotów zmierzające do ustalenia faktycznego zakresu i efektów współpracy z CTT. Otrzymano odpowiedzi od wszystkich tych podmiotów, wskazujące, że przedmiotem współpracy była m.in. wzajemna wymiana informacji związana z realizacją działań statutowych i realizowanych projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych, poszerzenie oferty prowadzonej działalności doradczej z zakresu innowacji, współpraca w zorganizowaniu i przeprowadzeniu konsultacji i szkoleń oraz wzajemne promowanie prowadzonej działalności.

(dowód: akta kontroli str. 260 – 283)

Ocena cząstkowa

NIK ocenia pozytywnie współpracę z instytucjami wspierającymi przedsiębiorców, która miała charakter wzajemnej wymiany informacji, a jej celem było informowanie oraz promowanie transferu innowacji do gospodarki. Zawarte porozumienia o współpracy miały charakter ramowy i w szczególności były podejmowane w ramach realizowanych przez ich strony projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych.

4. Efektywność wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na wspieranie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą CTT zrealizowało dziewięć projektów dotyczących wspomagania transferu technologii, dofinansowanych w szczególności ze środków Unii Europejskiej, MNiSW lub Narodowego Centrum Badań i Rozwoju⁸ o łącznych wydatkach wynoszących 5.518,99 tys. zł (nakłady CTT na realizację tych projektów wyniosły 131,75 tys. zł; w tym okresie zakończył się również jeden z okresów rozliczeniowych kolejnego projektu).

Zakończono realizację następujących projektów związanych z szeroko rozumianym wspieraniem komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki:

⁸ Zwanego dalej w skrócie „NCBiR”.

- 1) „*Podnoszenie świadomości i kwalifikacji kadry B+R w zakresie praw własności intelektualnej w ramach programu Patent Plus*”, w ramach programu MNiSW „*Patent Plus – wsparcie patentowania wynalazków powstających w jednostkach naukowych*”, realizowany w okresie od 04 grudnia 2007 r. do 31 grudnia 2011 r., na który CTT poniosło nakłady w wysokości 6,75 tys. zł (dofinansowanie wyniosło 59,32 tys. zł), zdefiniowany rezultat projektu dotyczył przeprowadzenia aplikacji dla kandydata na rzeczownika patentowego;
- 2) „*Wsparcie systemu kompleksowych usług informacyjnych dla przedsiębiorców i osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą poprzez finansowanie sieci Punktów Konsultacyjnych (PK)*”, w ramach „Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013” (zwanego dalej w skrócie „PO KL”), realizowany w okresie od 01 września 2008 r. do 31 marca 2011 r., na który CTT nie poniosło nakładów (budżet projektu zrealizowany przez CTT wyniósł 460,22 tys. zł i pochodził w 85% ze środków Unii Europejskiej i w 15% z budżetu państwa – za pośrednictwem PARP), zdefiniowane rezultaty projektu dotyczyły liczby obsługiwanych klientów (założono obsłużenie 1 704 klientów, obsłużono ich 2 707);
- 3) „*Cykl szkoleń dla pracowników naukowych mających na celu usprawnienie transferu wyników badań z uczelni do przemysłu*”, w ramach PO KL, realizowany w okresie od 01 października 2008 r. do 31 stycznia 2010 r., na który CTT nie poniosło nakładów (budżet projektu zrealizowany przez CTT wyniósł 336,80 tys. zł i pochodził w 85% ze środków Unii Europejskiej i w 15% z budżetu państwa – za pośrednictwem MNiSW), zdefiniowany rezultat dotyczył liczby pracowników sektora B+R, którzy ukończyli szkolenie w zakresie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych w ramach projektu (wartość docelowa: 80, wartość osiągnięta: 100);
- 4) „*Podnoszenie świadomości znaczenia badań naukowych i prac badawczych oraz własności przemysłowej i intelektualnej dla rozwoju gospodarczego z wykorzystaniem wypracowanych narzędzi*”, w ramach PO KL, realizowany w okresie od 01 listopada 2008 r. do 31 grudnia 2010 r., na który CTT nie poniosło nakładów (budżet projektu zrealizowany przez CTT wyniósł 437,76 tys. zł i pochodził w 85% ze środków Unii Europejskiej i w 15% z budżetu państwa – za pośrednictwem MNiSW), zdefiniowane rezultaty projektu dotyczyły m.in. liczby pracowników sektora B+R, którzy ukończyli szkolenie w zakresie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych w ramach projektu (wartość docelowa: 24, wartość osiągnięta: 26) oraz opracowania nowych ofert w internetowej bazie danych Uczelni (wartość docelowa: 100, wartość osiągnięta: 144);
- 5) Projekt „*Krajowej Sieci Innowacji*” (KSI) w ramach „Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007 – 2013”, realizowany w okresie od 01 czerwca 2009 r. do 30 września 2011 r., na który CTT nie poniosło nakładów (budżet projektu zrealizowany przez CTT wyniósł 337,03 tys. zł i pochodził w 85% ze środków Unii Europejskiej i w 15% z budżetu państwa – za pośrednictwem PARP), zdefiniowane rezultaty projektu dotyczyły liczby wyświadczonych usług audytu technologicznego (osiągnięty wskaźnik 50 usług) oraz liczby wyświadczonych usług transferu technologicznego (osiągnięty wskaźnik 10 usług);
- 6) „*Młody Naukowiec – Kreator Rzeczywistości Gospodarczej*” w ramach programu MNiSW „*Kreator innowacyjności – wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej*”, realizowany w okresie od 01 listopada 2009 r. do 30 listopada 2011 r., na który CTT poniosło nakłady w wysokości 40,1 tys. zł (dofinansowanie wyniosło 310,75 tys. zł), zdefiniowane rezultaty projektu obejmowały m.in. organizację konkursu dla młodych naukowców, ustalenie i wdrożenie tzw. indywidualnych ścieżek rozwoju jego laureatów oraz promocja potencjału Uczelni; ponadto, w ramach projektu opracowano dla dwóch laureatów konkursu (absolwentów Uczelni) tzw. analizy potencjału ekonomicznego wynalazku oraz dokonano dwóch zgłoszeń o objęcie ochroną patentową;
- 7) „*Innowacyjna Uczelnia i Przedsiębiorczy Naukowiec – gwarantem skutecznej komercjalizacji badań naukowych*”, w ramach programu MNiSW „*Kreator innowacyjności – wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej*”, realizowany w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2010 r., na który CTT poniosło nakłady w wysokości 8,31 tys. zł (dofinansowanie wyniosło 78,15 tys. zł), zdefiniowane rezultaty projektu obejmowały m.in. organizację konferencji dotyczącej komercjalizacji wyników badań naukowych oraz

cyklu warsztatów dla pracowników naukowych z zakresu pozyskiwania finansowania na badania i rozwój;

- 8) „3xP: Pomysł – Potencjał – Przedsiębiorca”, w ramach PO KL, realizowany w okresie od 01 października 2010 r. do 31 marca 2012 r., na który CTT poniosło nakłady w wysokości 76,60 tys. zł (budżet projektu wynosił 1.000 tys. zł i pochodził w 85% ze środków Unii Europejskiej i w 15% z budżetu państwa – za pośrednictwem PARP), zdefiniowane rezultaty projektu obejmowały m.in. wzmocnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przedsiębiorczości oraz wzrost postaw przedsiębiorczych u jego uczestników;
- 9) „Wsparcie systemu kompleksowych usług informacyjnych dla przedsiębiorców oraz osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą przez finansowanie sieci Punktów Konsultacyjnych”, Usługa pilotażowa „Doradztwo-asysta w prowadzeniu działalności gospodarczej”, w ramach PO KL, realizowany w okresie od 09 czerwca do 25 listopada 2011 r., na który CTT nie poniosło nakładów (budżet projektu zrealizowany przez CTT wyniósł 103,98 tys. zł i pochodził w 85% ze środków Unii Europejskiej i w 15% z budżetu państwa – za pośrednictwem PARP), zdefiniowane rezultaty projektu dotyczyły m.in. liczby obsłużonych klientów (osiągnięto zakładaną wartość 50 klientów) i liczby zadowolonych klientów (minimum 75% klientów, którą osiągnięto).

W trakcie realizacji były następujące projekty:

- 1) „Rozwój wypracowanych narzędzi wsparcia sektora B+R w zakresie umiejętności związanych z zarządzaniem projektami badawczymi i komercjalizacją ich wyników”, w ramach PO KL, który ma być realizowany do 31 lipca 2013 r. (od 01 sierpnia 2012 r.), bez wkładu własnego CTT (budżet projektu ma wynieść 313,81 tys. zł i pochodzić w 85% ze środków Unii Europejskiej i w 15% z budżetu państwa – za pośrednictwem NCBiR); zdefiniowane rezultaty projektu obejmują m.in. liczbę pracowników B+R, którzy ukończą szkolenie w zakresie zarządzania badaniami naukowymi i komercjalizacji wyników prac badawczo-rozwojowych (wartość docelowa: 80);
- 2) „Młody Naukowiec II – Kreator Rzeczywistości Gospodarczej” w ramach programu NCBiR „Kreator innowacyjności – wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej”, mający być realizowany do 30 czerwca 2014 r. (od 01 września 2012 r.), na który CTT ma ponieść nakłady w wysokości 50 tys. zł (dofinansowanie ma wynieść 344 tys. zł); zdefiniowane rezultaty projektu obejmują m.in. organizację konkursu dla młodych naukowców, ustalenie i wdrożenie tzw. indywidualnych ścieżek rozwoju jego laureatów oraz promocję potencjału Uczelni (udział w targach);
- 3) Projekt sieci „Enterprise Europe Network” w ramach projektu „Business Support Network South Poland”, realizowany od 2008 r. na podstawie umów zawartych z Agencją Wykonawczą ds. Konkurencyjności i Innowacyjności Komisji Europejskiej „EACI” (z 15 grudnia 2010 r.) oraz PARP (z dnia 27 lipca 2011 r.), na który CTT do dnia 31 grudnia 2010 r. (okres rozliczeniowy) otrzymało 2.394,97 tys. zł, a do dnia 31 grudnia 2012 r. (kolejny okres rozliczeniowy) ma otrzymać środki w wysokości 1.640,77 tys. zł. Wskaźniki projektu (realizowanego do 31 grudnia 2010 r.) dotyczyły m.in. liczby transferów technologii (osiągnięto: 10 transferów między przedsiębiorcami); liczby audytów technologicznych (75), liczby profili technologicznych w międzynarodowej bazie danych (57) oraz liczby zorganizowanych szkoleń (18 szkoleń dla 379 uczestników). Wskaźniki przyjęte w ramach obecnie realizowanego projektu dotyczą m.in. przeprowadzenia transferów technologii oraz audytów technologicznych.

W objętych badaniem zrealizowanych projektach, osiągnięto założone w umowach o dofinansowanie wskaźniki produktu i rezultatu, zachowano trwałość tych projektów przez wymagany w tych umowach okres (w projektach, w których dokonywano zakupu sprzętu i wyposażenia).

(dowód: akta kontroli str. 188 – 191, 284 – 296, 299 – 313)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność CTT w badanym obszarze. CTT zgodnie z zawartymi umowami o dofinansowanie wykorzystywało środki publiczne, w tym pochodzące z Unii Europejskiej, przeznaczone na wspomaganie szeroko rozumianego transferu technologii.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹, wnosi o:

- 1) zidentyfikowanie obszarów badań naukowych i prac rozwojowych, które stwarzają największe szanse na wdrożenie do gospodarki powstałych w ich wyniku innowacji oraz monitorowanie tych obszarów;
- 2) zwiększenie skuteczności w zakresie komercjalizacji zrealizowanych na Uczelni rezultatów projektów badawczych, w szczególności poprzez poszukiwanie rozwiązań motywujących pracowników PK do dokonywania wdrożeń projektów do gospodarki, z uwzględnieniem potencjalnych korzyści płynących z tego tytułu dla Uczelni;
- 3) wypracowanie dobrych praktyk w zakresie badania potrzeb i oczekiwań przedsiębiorców, co do zastosowań wyników badań prowadzonych przez pracowników Uczelni;
- 4) zwiększenie efektywności działań, podejmowanych w ramach realizacji przez Uczelnię projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w szczególności pochodzących z Unii Europejskiej, w zakresie transferu technologii.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK Panu Rektorowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia stycznia 2013 r.

Kontroler
Paweł Lipowski
inspektor kontroli państwowej

⁹ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.